KÖNYVTÁROSTANÁROK EGYESÜLETE

BOD PÉTER ORSZÁGOS KÖNYVTÁRHASZNÁLATI VERSENY

2025/2026. tanév

Országos írásbeli forduló

I. korcsoport, 7-8. évfolyam
Írásbeli feladatlap
MEGOLDÓKULCS

A versenyző tanuló kódszáma: _____

Elért pontszám: _____ **/118+1 pont**

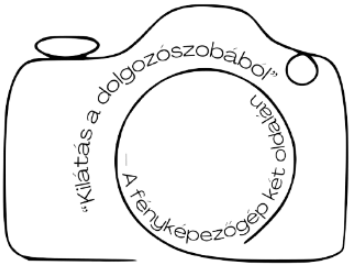

Ezzel a logóval és szlogennel hirdetett könyvtárostanárod fotós olvasókört. Izgalmas! Jelentkeztél. Minden résztvevő kapott egy regényt, hogy mélyedjen el benne, és érveljen mellette vagy ellene: ez a történet legyen-e a következő félév kiemelt témája. Erre készülve kutakodsz.

Üdvözlünk, kedves Könyvtárostanár!

Néhány hasznos információ a megoldókulcs ezen változatához:
- A **válaszokat** zöld, vastag betűvel írtuk be.
- A megoldások után zárójelben adtuk meg az item sorszámát.
- Ha többféle válasz is lehetséges, akkor azokat /-rel jelöltük.
- Dőlt betűvel a *kiegészítő magyarázatot* adtuk meg.
- Az aláhúzott kifejezések a kötelező tartalmi elemeket jelölik.

A feladatlaphoz a következő mellékletek tartoznak:

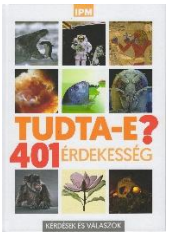

ISBN 978-615-6630-75-9
ISBN 978-615-00-7329-3

Támogatók:
Kulturális és Innovációs Minisztérium Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő Nemzeti Tehetség Program
Laptapir.hu, Mediacity Kft.
Cerkabella Kiadó
Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ Országos Széchényi Könyvtár

1. MIÉRT PONT EZ?

Meg is kezded az ajándékba kapott regénnyel való ismerkedést, hogy ajánlásodhoz érveket, szempontokat gyűjthess. Mielőtt végigolvasnád a könyvet, tájékozódsz.

a) Elsőként azonosítod a művet! Készíts róla egy ajánlott olvasmányjegyzékre illő leírást (hivatkozást)!
1. item: megfelelő könyvről készíti *(Ha másikról, a hivatkozás formájáért adható pont.)*

Bernáth Zsolt: *(2.)* **Kronosz gyermekei.** *(3.)* **Szentendre, Cerkabella,** *(4.; hely és/vagy kiadó,)* **2025.** *(5.)*

6. item: Nem ír oda nem illő adatot (Terjedelemért, ISBN-ért nem jár pontlevonás.)
7. item: Egy elterjedt hivatkozási stílusnak megfelelő adatsorrend, központozás alkalmazása.

b) Milyen mű ez? A lenti szempontokhoz hasonlók (talán ugyanezek is) fogalmazódnak meg benned.
Nézd át a kezedben lévő kötetet! Onnan gyűjts információkat!
Add meg az információ forrását, vagyis azt, hogy a könyv mely részén találtad azt! Erre szükség lehet majd, ha vissza akarod keresni, honnan vetted az állítást.

Szempont	Információ/indoklás	Forrás
Korosztály	**12+ / 12 éven felülieknek / kiskamasz** *(8.)*	**hátsó borító/a könyv hátsó fedele** *(9.)*
Terjedelem	**312 oldal / 320** *(10.)*	**főszöveg/könyvtest/számozott oldalak / utolsó számozott oldal** *(11.)*
Jelleg, hangulat (3 kulcsszó)	12-14. item: *az alábbiakból max. 3:* történelmi / hiteles / igényes /tartalmas / elgondolkodtató / misztikus / fordulatos / sodró / rejtélyes / félelmetes / kalandos	**hátsó borító/a könyv hátsó fedele / ismertető** (15.)
Kapcsolata a tanuláshoz	Értelem ikonnal jelölt / Földrajzi, történelmi, néprajzi ismereteket közvetít. / Észrevétlenül gazdagítja az olvasót kultúrtörténeti és földrajzi ismeretekkel. *(16.)*	**hátsó borító/a könyv hátsó fedele / ismertető / a szerző jegyzete** *(17.)*
Az író ismertsége	**Ismert.** *Ha nem írja ki, de az indoklás ezt jelenti, is jár a pont.* *(18.)*, mert **több könyve is megjelent /ez folytatása sikeres regényeinek / ifjúsági filmek rendezője** *(19.)*	**fül / fülszöveg/ hátsó borító / a könyv hátsó fedele / ismertető** *(20.)*
Újdonság-e?	**2025-ben / tavaly** adták ki. *(21.)*	**kolofon** / impresszum *(22.)*

c) A könyvben található egy QR-kód. A könyv mely részén? **Az első fülön**. *(23.)*

Az olvasható alatta, hogy booktrailer. Ez nem magyar szó.
Milyen típusú kézikönyvben nézel utána a szó jelentésének? **Kétnyelvű/többnyelvű** *(24.)* **szótár** *(25.)*
Mely címszavak segítettek a fordításban? **book** *(26.)*, **trailer** *(27.)*
Ezek alapján hogyan mondhatnánk ezt magyarul egy szóval? **könyvelőzetes** *(28.)*

d) Nem tudsz most QR-kódot beolvasni. Milyen keresőkérdést írsz be az internetes keresőbe, hogy megtaláld, hova mutat a QR-kód?
Kronosz / Kronosz gyermekei / Bernáth Kronosz gyermekei *(29.)* **booktrailer / video / könyvelőzetes / trailer** *(30.)*
31. item: nem ír alkalmatlan keresőszót pl.: QR-kód. *Ha kitöltötte a feladatot.*

e) A booktrailerben van utalás fényképezésre? (Mivel csak zene van alatta, hang nélkül nézd meg a teljeset, hogy ne zavard a többieket!)
Sorold fel, miket mutatnak ezek a képkockák!
fényképezőgép állvánnyal / fotós / fényképező ember *(32.)* **fényképek / fotók** *(33.)*
34. item: nem ír oda nem illőt, *ha kitöltötte a feladatot.*
Az egyikről add meg, pontosan hol (perc: másodperc) látható?
0:33-0:34 / 1:31-1:35 / 0:37-0:38 *(35.; A megadott tartományok valamelyikébe illő adatért adható pont.)*

f) A most gyűjtött információkból legalább négyet felhasználva fogalmazd meg, hogy szerinted miért alkalmas vagy nem alkalmas a regény erre az olvasókörre!
36. item: válasz: **igen/ nem** *(Az indoklásnak megfelelően.)*
37-40. item: max. 4 db a fentiekben is megadott információ.
41. item: logikus indoklás, érvelés, érvelő fogalmazás.
Pl.: Alkalmasnak gondolom, mert a Kronosz gyermekei c. regény **ismert,** kortárs magyar író **friss**en megjelent könyve. Olvasmányélményt nyújt, ugyanakkor **ismeretekkel is gazdagít**. Az ajánlás alapján az olvasókör **korosztály**ának készült. Egy **misztikus, fordulatos, kalandos** történet mindig népszerű olvasmány. A cselekményben **szerepe van a fotók**nak is, hiszen a rövid előzetesben is megjelenik.

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	
12.	
13.	
14.	
15.	
16.	
17.	
18.	
19.	
20.	
21.	
22.	
23.	
24.	
25.	
26.	
27.	
28.	
29.	
30.	
31.	
32.	
33.	
34.	
35.	
36.	
37.	
38.	
39.	
40.	
41.	

A versenyző tanuló kódszáma:

2. HA KELLENE MÉG PÉLDÁNY

Ha a *Kronosz gyermekei* mellett dönt majd az olvasókör, akkor szükség lesz még több példányra.

a) A kiadónál most mennyibe kerül egy példány? **4491 Ft** *(42.)*

42. item: A megoldás csak akkor fogadható el, ha rossz adatot nem ír és/vagy egyértelmű, hogy ez a válasz.

b) Nézd meg a dunaújvárosi könyvtár katalógusában, hogy nekik hány példányuk van, a könyvtáron belül ez(ek) hol található(k) és milyen raktári jelzeten!

1 példány (43.) **gyermekkönyvtár** *(44.)* **B56** *(45.)*

c) Hogyan hívják azt a szolgáltatást, amellyel ezekhez a példányokhoz is hozzá tudsz jutni iskolád könyvtárán keresztül, anélkül, hogy odamennétek?

könyvtárközi kölcsönzés *(46.)*

d) Az alábbi ábrán látható könyvtárban meglévő példányokat hol fogjátok találni? Jelöld egy X-szel az alaprajzon!

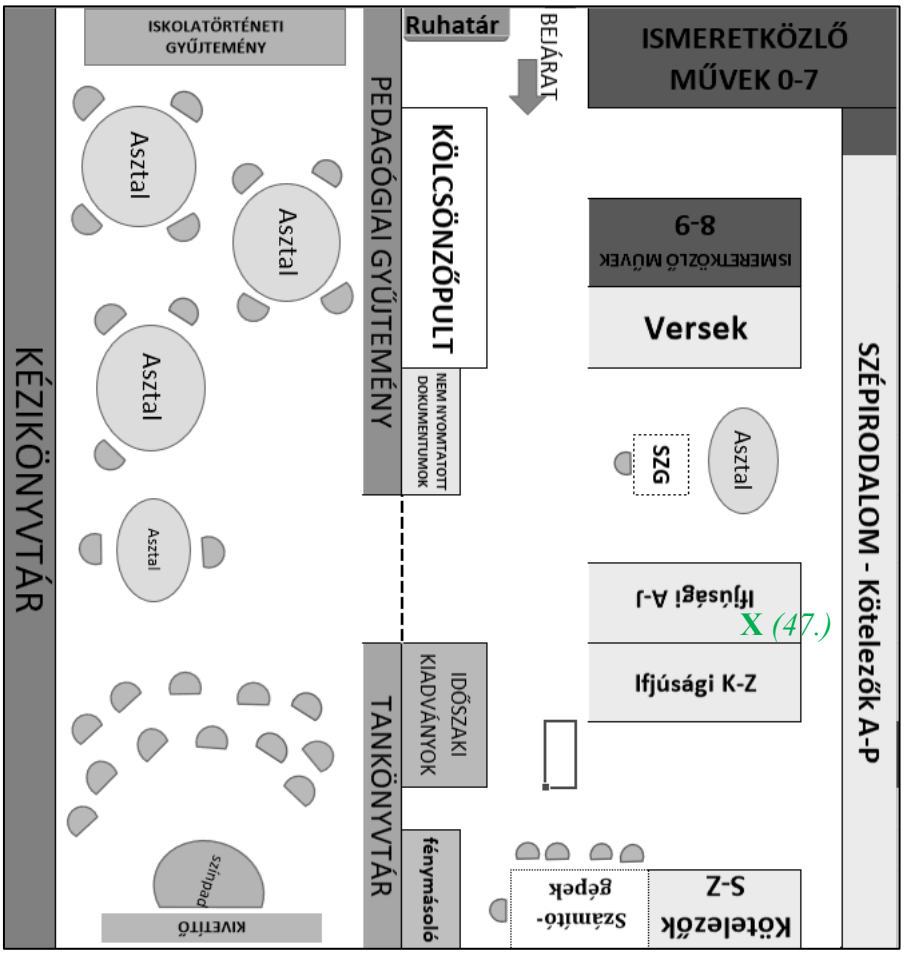

42.	
43.	
44.	
45.	
46.	
47.	

4. FÉNYKÉPEZŐGÉP?

A regényben több ponton fontos szerepet játszik egy régi fényképezőgép. Egy fotós olvasókörön adja magát, hogy ennek utánajártok. Egy online cikkben többféle képet is találhatsz, de melyik hasonlít a regénybeli eszközhöz a legjobban?

a) Húzd alá ebben a regényrészletben a kamera kinézetére vonatkozó információkat!

65-67. item: Az alább aláhúzottak közül max. 3-ért adható pont. *Egész mondat aláhúzása esetén nem adható pont.*

68. item: nem húz alá oda nem illőt.

„Ő volt a fényképész, aki elsőként bitorolt a szigeten egy igazi fényképezőgépet, **állvány**ostól, **üveglapok**kal, csipeszekkel, fura szagú folyadékokkal teli tepsikkel és a masinát befedő **kis sátor**ral, amely mögé nem azért bújt el a mester, mert a napra lehetett nézni, de a modellre inkább ne, hanem azért, hogy tisztán lássa a **szűk nézőké**ben a leendő kép határait, amelyek – mint megtudtuk – nem is feltétlenül egyeztek meg azzal, ami a gép belsejében megjelent." (53-54. o.)

I.

II.

III.

IV.

(69.) V.

69. item = csak akkor adható pont, ha csak az egyiket jelöli.

(69.) VI. 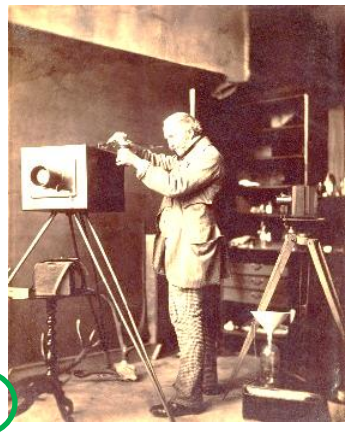

A képek forrása: Bunyan, Marcus: Exhibition: 'In Focus: The Camera' at the J. Paul Getty Museum, Getty Center, Los Angeles. Art Blart. 2019.12.21. URL: https://artblart.com/tag/history-of-cameras/

b) Jelöld meg a sorszám bekarikázásával, melyik kép illik legjobban a fenti idézethez! Válaszodat indokold az összes egyező részlettel!

Pl.: Az V. képen a szöveghez hasonlóan egy **állvány**os *(70.)* fényképezőgépet látunk, melynek része egy azt letakaró **sátor/lepel** (71.) is, így a többihez képest ez a legalkalmasabb az illusztrációra.

72. item = indoklásként fogalmaz.

Pl.: A VI. képen az idézethez hasonlóan egy **állvány**os *(70.)* fényképezőgépet látunk, melybe a fotós épp behelyezi az **üveglap**okat (71.) is, így a többihez képest ez a legalkalmasabb az illusztrációra.

72. item: indoklásként fogalmaz, mondatban fogalmaz, nem csak felsorol.

65.	
66.	
67.	
68.	
69.	
70.	
71.	
72.	

5. MÁSOK KÉPEI IS HASZNOSAK!

Most már tudatosan olyan internetes oldalakat keresel, ahol régi képek között válogathatsz. Az alábbi két oldalt ajánlják neked ahhoz, hogy az 1938-ban játszódó görög és az 1980-as években játszódó dunaújvárosi szálhoz is találj képeket. Tájékozódj, hogy melyik mennyiben segíthet a regény illusztrálásában!

a) Töltsd ki a táblázatot!

	Fortepan	**Azopan**
I. Mely évekből származó képeket találhatsz?	**1900 - 1990** *(73.)* *Csak mindkét évszám esetén adható pont.*	**1900 - 2000** *(74.)* *Csak mindkét évszám esetén adható pont.*
II. Fényképezőgépeket is ábrázoló képek száma	**851/859/862** *(75.)* *850-865 közötti szám fogadható el.*	**37** *(76.)*
III. A regény egyik történetszála 1938-ban játszódik. Ebből az évből hány fényképezőgépet ábrázoló kép van?	**18** *(77.)*	**0 / nincs** *(78.)*
IV. A történet részben Görögországban játszódik. Hány képből válogathatsz ehhez a helyszínhez évtől, témától függetlenül?	**219 / 222** (79.) *Csak 219-225 közötti szám fogadható el.*	**168** *(80.)*
V. A másik szál dunaújvárosi. Erről a városról hány bármilyen képet találsz?	**433** / 426 *(81.)*	**0 / nincs** *(82.)*

b) A táblázatba gyűjtött adatok alapján hogyan látod, melyik adatbázis és miért lenne alkalmasabb?
83. item = adatbázis megnevezése: Fortepan. *(Az Azopan is elfogadható, ha az indoklás meggyőző.)*
84. item = legalább egy, a táblázatban szereplő/abból következő információ felhasználása.
85. item = indoklásként fogalmaz.
Pl.: A **Fortepan** *(83.)* adatbázis alkalmasabb, mert abban minden keresett témához vannak képek *(84.)*, míg az Azopan adatbázisban 1938-as fényképezőgépek *(84.)* és dunaújvárosi fotók sincsenek *(84.)*.

c) Hogy könyvtárostanárod lássa az eredmények valódiságát, az alábbi táblázatok kitöltésével mutasd be, hogyan kerestél a Fortepanban a III. és a IV. kérdés esetén!
Annyi sorba írj, ahány mezőt használtál!

III. kérdés

keresőmező neve	keresőkifejezés
kulcsszó *(86.)*	**fényképezőgép/ fényképező** *(87.)*
év / évtől - évig *(88.)*	**1938** *(89.)*

A két sor bármely sorrendben elfogadható.

IV. kérdés

keresőmező neve	keresőkifejezés
ország *(90.)*	**Görögország** *(91.)*

92. item = Nem írt rossz keresőelemet egyikhez sem.

d) Ez a kép jó lenne a könyv illusztrációjának? Indokold a kép legalább két adatát felhasználva!
Fortepan **192611**
93. item = válasz: **Igen** *(A nem is elfogadható, ha az indoklás meggyőző.)*
94. item: **Dunaújváros** / a helyszín beazonosítása
95. item = **1980-as évek** / 1981 / az időszak beazonosítása
96. item: A megadott adatait összekapcsolja a regény adataival.
Pl.: A megadott kép az **1980-as** években *(95.)* készült egy **dunaújvárosi** *(94.)* lakótelepen, így kapcsolódik a regény magyarországi/ dunaújvárosi történetszálához, hiszen **az is ekkor** játszódik. *(96.)* Ezek alapján feltehetően **találnánk** *(93.)* olyan szövegrészletet, amihez ez illik.

73.	
74.	
75.	
76.	
77.	
78.	
79.	
80.	
81.	
82.	
83.	
84.	
85.	
86.	
87.	
88.	
89.	
90.	
91.	
92.	
93.	
94.	
95.	
96.	

6. EGY KÜLÖNLEGES FOTÓTÉMA

A főhősnek 1938-ban a nagy leleplezéshez víz alatt kell beúsznia a kolostorba. Ennek illusztrációját elkészíteni érdekes fotós feladat lenne. A történet idejében lehetett már víz alatti fényképet készíteni?

a) A mellékletként kapott ismeretterjesztő könyv *Technológia* c. fejezetének segítségével bizonyítsd vagy cáfold ezt az állítást évszámmal, valamint az első víz alatti fotó készítőjének nevével!
Igen /már lehetett *(97.)*, mert a megadott forrás szerint az első víz alattit **1893**-ban *(98.)* készítette **Lous Boutan és Joseph David / Boutan és David** *(99.)*, a regény pedig 1938-ban *(100.)* játszódik, ami jóval későbbi időpont.
100. item: indoklásként fogalmaz.

b) A bizonyításhoz kell forrás is. A használt könyv bibliográfiai hivatkozása, ahogy a felhasznált irodalom jegyzékében szokás:
101. item = megfelelő könyvről, a *Tudta-e?* c., mellékletként megkapott könyvről készíti.

Varga Miklós (főszerk.) *(102.)*: **Tudta-e? 401 érdekesség.** *(103.)* **Budapest, MediaCity Kft.,** *(104.)* **2020.** *(105.)*
102. item – Csak a név és a funkció együttes megadása esetén adható pont.
106. item = nem ír oda nem illő adatot. *(Terjedelemért, ISBN-ért nem jár pontlevonás.)*
107. item = egy elterjedt hivatkozási stílusnak megfelelő adatsorrend, központozás alkalmazása.
A felhasznált írás címe és oldalszáma:

Mikor készült az első víz alatti fotó? *(108.)* **195.** oldal *(109.)*

97.	
98.	
99.	
100.	
101.	
102.	
103.	
104.	
105.	
106.	
107.	
108.	
109.	

7. A FOTÓS OLVASÓKÖR CÉLJAI

Kutakodásod végén szedj össze néhány gondolatot, ami segíti a regény melletti érvelést a következő olvasóköri találkozón.

a) Írj egy érvet minden cél mellé!
b) Írd mellé, hogy hányas számú feladatban gyűjtöttél ahhoz részleteket!

Az olvasókör céljai	Egy érv	Bizonyító feladat sorszáma
olvasmányélmény	110. item = állítás, pl.: izgalmas / korosztályos / új / jó 111. item = érv, pl.: a könyvelőzetes alapján / idézetek alapján	**1. / 3.** *(112.)*
alkalmazott fotózás: illusztrációk készítése	113. item = állítás, pl.: létező helyszínek / érdekes fotótémák / 114. item = érv, pl.: adatbázisokban található hozzá / a helyszínek meglátogathatók	**3. / 4. / 5. / 6.** *(115.)*
fotózásról többet megtudni	116. item = állítás, pl.: téma a fotózás / érdekes kihívások (régi gép, víz alatt) / ismeretterjesztő 117. item = érv, pl.: érdemes utánajárni / leírás alapján	**4. / 6.** *(118.)*

110.	
111.	
112.	
113.	
114.	
115.	
116.	
117.	
118.	

Örülünk, hogy részt vettél ebben a munkában!

Nemzeti Tehetség Program
Kulturális és Innovációs Minisztérium
LAPTAPIR
CERKABELLA KÖNYVKIADÓ
MNMKK
Országos Széchényi Könyvtár

3. HA ELUTAZNÁTOK...

A regény mellett szólna az az érv, hogy nyáron akár el is utazhatnátok helyszíni fotózásra. Ehhez kedvet csinálhat néhány idézethez kapcsolt térkép.

a) Jelöld be Niszirosz szigetének nagyítását az ország térképén oly módon ahogyan az országot jelöltük Európa térképén! Írd be az ország nevét is!
b) Ugyanígy jelöld a várost is a szigeten!
c) Az idézetek sorszámát tedd bármely térképre oda, amely helyről szól, ahol az illusztrációul szolgáló fotót készíthetnétek!

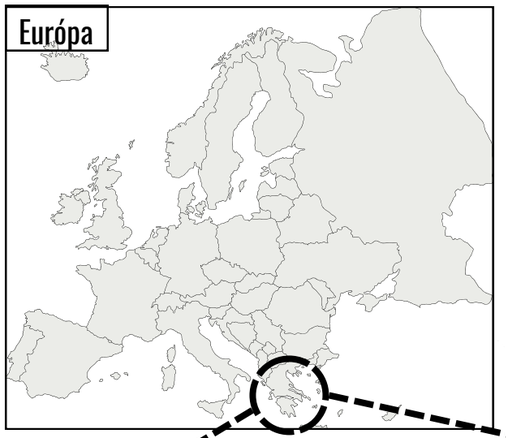

1 „De gyere be. Sztori van.
Kérdőn nézett rám.
– Zajlik az élet Niszíroszon.
Azzal elmeséltem neki, hogy amíg távol volt, én szerelmes lettem. Mármint, hogy fel tudom idézni, mit érez Alexisz, amikor Corinnára gondol.
Komolyan hallgatta a mesét, majd megjegyezte.
– Lehet, neked sem ártana egy kivizsgálás. Most már ott tartunk, hogy beleestél egy lányba, aki csak az álmaidban létezik?” 130. o.

2 „Ez Kosz szigete – segített ki Corinna. – És az utolsó kép, amit Giles bácsi készített, legalábbis úgy tudom. Időzítőt használt. Ő is ott van a bal oldalon.” 297. o.

3 „Azt mondod, van a [szigeten lévő] kolostorban egy hely, ahol Charon Teresi az összes nisziroszi lakó fényképét tartja?” 208. o.

4 „A kép [a sziget] kikötőjét ábrázolta, abból az időből, amikor már újra járhattak a hajók, legalábbis ezt feltételeztem, látva a modern kompot, amely épp kikötni készült. A nap szembesütött a kamerával, ami általában jócskán megnehezíti a művész dolgát, de ezúttal nem tudott kifogni Corinna nagypapáján.” 308. o.

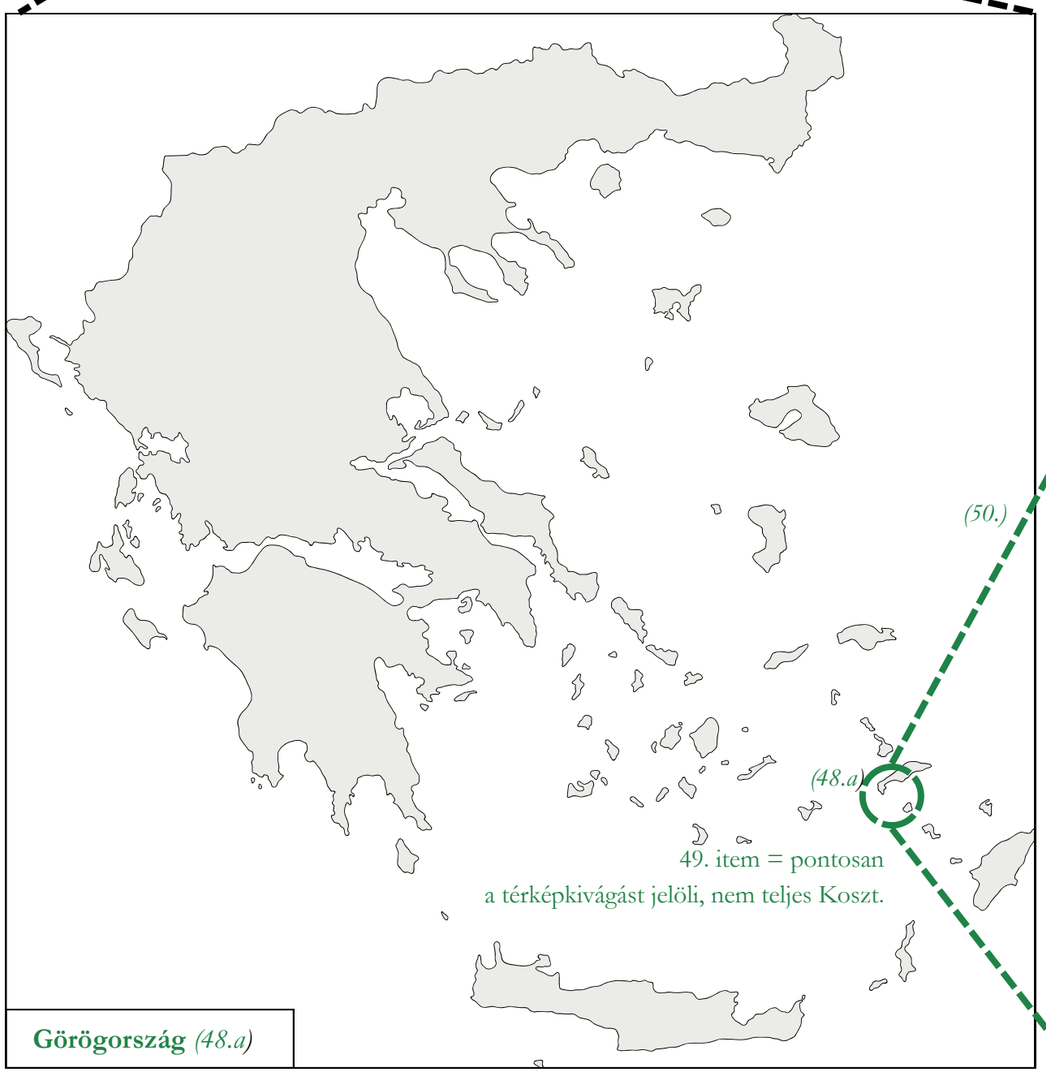

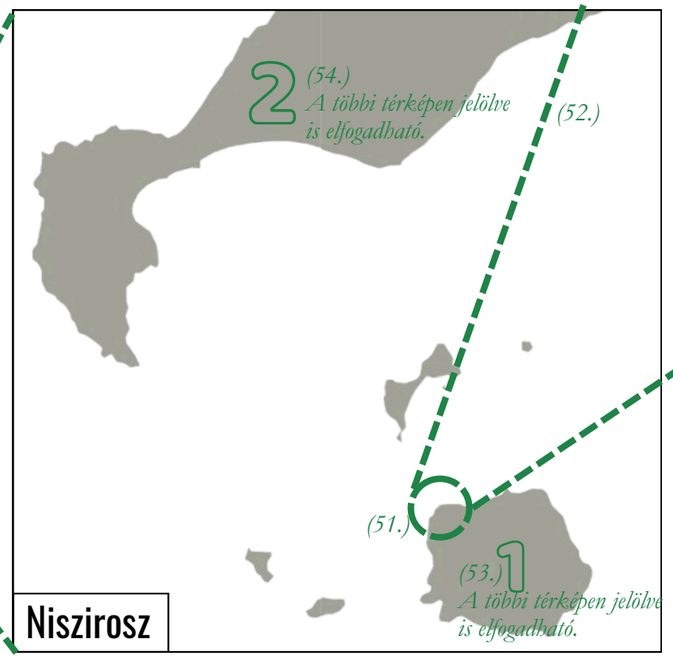

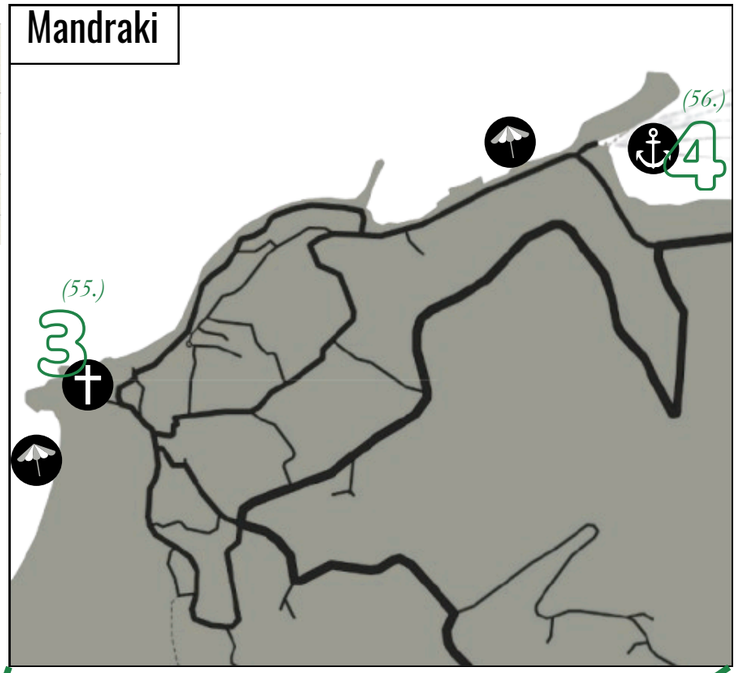

d) A 4. idézetben szereplő képet jó lenne a leíráshoz leghűebben elkészíteni. Figyelembe véve a földrajzi elhelyezkedést és a fényviszonyokat, melyik napszakban kell a kikötő feletti utcán lennetek, ha a kolostor felől érkeztek? Miért?

reggel / délelőtt / napfelkelte *(57.)*

mert akkor néz **kelet** felé, ahol a nap kel fel *(58.)*

e) Niszirosz egy pici sziget. Vajon milyen magyar nyomtatott atlaszban lehet benne?
Az atlasz címe:
59. item = egy releváns nyomtatott atlasz címe

Kiadója:
60. item = a megadott címhez tartozó kiadó neve

Melyik szélességi és hosszúsági fokon van a sziget?
KH *(61.)* **26** / 27 *(62.)* **ÉSz** *(63.)* **36** / 37 *(64.)*
Bármely sorrendben elfogadható.

48.	a
48.	b
49.	
50.	
51.	
52.	
53.	
54.	
55.	
56.	
57.	
58.	
59.	
60.	
61.	
62.	
63.	
64.	